

گزارش

عارف مأمور بررسی طرح انتقال پایتخت شد خداحافظی تهرانی‌ها با پایتخت؟

وحیده‌گریمی

انتقال پایتخت ماجرابی تکراری است که در شروع دولت‌ها در ایران رسانه‌ای می‌شود و طرح‌هایی از انتقال و گزینه‌های جایگزینی به رأس اخبار می‌آیند و بعد در سایه سکوت به فراموشی سپرده می‌شوند. نخستین بار که طرح انتقال پایتخت به‌طور جدی مطرح شد، در دولت مهندس میرحسین موسوی بود و بعد همین فرایند در دولت‌های هاشمی، خاتمی و احمدی‌نژاد تکرار شد و در همه موارد سرنوشت همانی بود که در دوره نخست رقم خورده بود. حتی در سال ۹۲ هم انتقال پایتخت به یک موضوع جدی تبدیل شد که در مجلس بیگیری شد و حتی کمیسیون عمران طرحی را مصوب کرد که می‌توانست انتقال پایتخت را وارد فاز جدیدی کند؛ زیرا دولت دهم پرند را به عنوان پایتخت سیاسی و اداری در نظر گرفته و حتی ۴۰۰ هکتار از زمین‌های مجاور مسکن مهر در این منطقه را برای ساخت وزارتخانه‌ها جانمایی کرده بود.

اما آن نیز ناکام ماند. هرچند مجلس شورای اسلامی توانست سال ۱۳۹۴ قانون امکان‌سنجی انتقال مرکز سیاسی و اداری کشور و ساماندهی و تمرکززدایی از تهران را به تصویب برساند، بااین‌حال کارشناسان شهری ازجمله پیروز حناچی، شهردار سابق تهران، امکان انتقال پایتخت را ضعیف دانستند. در سال ۱۳۹۷ نیز شورای عالی ساماندهی پایتخت شکل گرفت، اما در سال ۱۳۹۹ نتیجه این تحقیقات منجر به آن شد که موضوع انتقال پایتخت از دستور کار خارج شود. همان سال ۹۹ بود که ابوترابی، نماینده مجلس، از نامه روحانی، رئیس‌جمهور وقت، به دبیر شورای عالی خبر داد و البته امید داشت تا پایان کرونا باید صوری کرد.

او که آن زمان عضو ناظر مجلس در شورای ساماندهی مرکز سیاسی و اداری کشور و تمرکززدایی از تهران بود، با بیان اینکه جانمایی و همه موارد در زمینه انتقال پایتخت مشخص شده است، توضیح داد: «قرارگاه خاتم‌الانبیا(ص) نیز نامه‌ای را رسماً به رئیس‌جمهور ارسال کرده و بدون اینکه پولی از دولت بخواهد عنوان کرده که در ساماندهی تهران را انجام می‌دهد و انتقال پایتخت سیاسی و اداری را نیز به سرانجام می‌رساند.» او افزود: «قرارگاه خاتم‌الانبیا(ص) بدون اینکه پولی بخواهد و هزینه‌ای بر دولت بار کند، عنوان کرده که این توان را دارد و باید ببینیم تصمیم رئیس‌جمهور چیست.»

در نهایت، تا آغاز به کار دولت پزشکیان، این طرح مغفول مانده بود؛ هرچند شهرویر بود که رئیس‌جمهور از ضرورت انتقال پایتخت گفت و تأکید کرد: «توسعه کشور با ادامه روند فعلی امکان‌پذیر نیست. اینکه بخواهیم همچنان منابع اولیه را از جنوب کشور و دریا به مرکز بیاوریم و تبدیل به محصول کنیم و دوباره برای صادرات به جنوب بفرستیم، به‌شدت توان رقابت ما را مستهلک کرده و کاهش می‌دهد. چاره‌ای نداریم جز اینکه مرکزیت اقتصادی و سیاسی کشور را به جنوب و نزدیک دریا منتقل کنیم. تهران به عنوان پایتخت کشور با مشکلاتی دست‌به‌گریبان است که هیچ راه‌حلی جز انتقال مرکزیت نداریم.» او در بیان مشکلات دام‌گیر غیرقابل مدیریت تهران هم گفت: «کمبود آب، نشست زمین، آلودگی هوا و امثال آن با تداوم سیاست‌ها و اقداماتی که تا‌به‌حال اتخاذ و اجرا شده‌اند، فقط تشدید شده و راه‌حل اساسی جابه‌جایی مرکزیت سیاسی و اقتصادی کشور است. انتقال مرکزیت سیاسی و اقتصادی هم به این شکل که ما خودمان در تهران بشنیم و به مردم بگوییم جابه‌جا شوند، مقدور و ممکن نیست. باید ابتدا خودمان برویم تا مردم هم دنبال ما بیایند.»

این سخنان رئیس‌جمهور از عزم دولت چهاردهم برای انتقال پایتخت خبر می‌داد تا اینکه دیروز رسماً این فرایند با انتخاب محمدرضا عارف به عنوان مأمور بررسی انتقال پایتخت کلید خورد. مسعود پزشکیان با اشاره به آغاز مطالعات طرح انتقال پایتخت گفت: آقای دکتر عارف مأموریت بررسی این طرح را بر عهده دارند. بی‌توجهی به این موضوع می‌تواند کشور را در آینده با بحران‌های زیست‌محیطی و مشکلات متعدد دیگر مواجه کند. حال باید دید این طرح هم مانند تلاش همه دولت‌های گذشته در گوشه‌ای رها خواهد شد یا این بار عارف، معاون اول رئیس‌جمهور، می‌تواند در این مأموریت موفق عمل کرده و بالاخره گره انتقال پایتخت را باز کند.

تجربه‌های رخ‌داده در جهان نشان می‌دهد که با وجود موفقیت این طرح در برخی کشورها، حتی موفق‌ترین آنها هیچ‌گاه نتوانسته به پایتخت جدید منکی باشد. برای مثال، گوالالامپور همچنان به عنوان پایتخت سیاسی و مرکز کشور مالزی شناخته می‌شود، اما ایده تاسیس پایتخت اداری جدید به عنوان جایگزین کوالالامپور، در اواخر سال ۱۹۸۰ و در زمان حاکمیت ماهاتیر محمد شکل گرفت و شهر پوتراجایا در ۱۹ اکتبر ۱۹۹۵ به عنوان پایتخت اداری مالزی معرفی شد. بسیاری از نمونه‌های موفق انتقال پایتخت که در جهان وجود دارند مانند برزیل، استرالیا، آلمان و ترکیه، موملاً به پیش از دهه ۵۰ میلادی بازمی‌گردند و با توجه به هزینه‌های آن دوران و شرایط خاص کشورها، قابل مقایسه با شرایط کنونی نیستند. بااین‌حال، طرفداران این جابه‌جایی می‌گویند بحران‌های زیست‌محیطی، اقتصادی و اجتماعی موجود در تهران، ضرورت انجام اقداماتی اساسی را بیش‌ازپیش روشن‌تر کرده است.

مسعود پزشکیان، رئیس دولت چهاردم نیز از همین ابتدای کار، ضرورت انتقال پایتخت به جای دیگر را گوشزد کرده است، اما در کنار هزینه گزاف این انتقال و وجود عزم و اراده برای تکمیل این فرایند پیچیده فعلاً سخن‌گفتن از نتیجه کمی زود است.

خبر

موسوی: همه در ایجاد همدلی و وفق پیش‌قدم باشیم

نماینده مراغه در مجلس گفت: وظیفه نمایندگان به عنوان امنای ملت این است که در ایجاد همدلی و وفق پیش‌قدم باشیم. به گزارش ایسنا، فرید موسوی در جلسه علنی دیروز (چهارشنبه) مجلس در تذکری گفت: با توجه به شرایط سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، ملی و منطقه‌ای لازم است همدلی، وفق و آرامش در تمام بخش‌های کشور حاکم باشد و همه باید برای رسیدن به این موضوع تلاش کنند. او افزود: وظیفه نمایندگان به عنوان امنای ملت این است که در ایجاد همدلی و وفق پیش‌قدم باشیم. موسوی بیان کرد: متأسفانه برخی از نمایندگان هفته گذشته از پشت همین تریبون با اشاره به پست‌های ایستگaramی درصدد برهم‌زدن آرامش مردم منطقه بودند. هشدار می‌دهیم رویه خود را تغییر داده و از صوری و متانت مردم منطقه استفاده نکنید.

بعداظهر دیروز، چهارشنبه ۲۰ نوامبر (۳۰ آبان)، به وقت تهران، نشست سه‌روزه فصلی شورای حکام آغاز به کار کرد. این نشست تا ۲۲ نوامبر (۲ آذر) ادامه خواهد داشت. به نوشته ایسنا، رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در سخنرانی آغازین خود در نشست فصلی شورای حکام، گزارشی را از برنامه هسته‌ای ایران ارائه کرد. به گفته گروسی، «بعد از گزارش قبلی‌ام، ذخایر اورانیوم با خلوص ۲۰ درصد و اورانیوم-۲۳۵ با خلوص ۶۰ درصد ایران افزایش داشته‌است». مدیرکل آژانس ادامه داد: «در دیدارهای بلندپایه میان آژانس و ایران در ۱۴ نوامبر ۲۰۲۴ در تهران، امکان گسترش‌نیافتن ذخایر اورانیوم-۲۳۵ برای دو سال، فعالیت‌ها و محل‌های هسته‌ای لازم ذیل توافق آژانس برای تأیید این موضوع مورد بحث قرار گرفت. در ۱۶ نوامبر ۲۰۲۴، راستی‌آزمایی آژانس نشان داد ایران در تأسیسات غنی‌سازی فردواجرای اقدامات مقدماتی با هدف متوقف‌کردن افزایش ذخایر اورانیوم-۲۳۵ تا خلوص ۶۰ درصد را آغاز کرده‌است. انتظار می‌رود که فعالیت میان آژانس و ایران در این زمینه ادامه یابد.»

این دیدگاه، فعالیت‌ها و محل‌های هسته‌ای لازم ذیل توافق تمامی دولت‌ها، فعالیت‌ها و محل‌های هسته‌ای لازم ذیل توافق پادمانی این‌پی‌تی خود را اعلام کرده‌است. اگرچه این سخنرانی مطابق ذرات یافت‌شده اورانیوم با منشا انسانی در محل‌های اعلام‌نشده در ایران از سوی آژانس است، آژانس باید از محل (یا محل‌های) فعلی مواد هسته‌ای یا تجهیزات الوده‌ای که دخیل بوده‌اند باخبر شود». گروسی همچنین متذکر شد: «ایران هنوز کد اصلاحی‌ای را ۳۰ که وظیفه قانونی آن است، اجرا نمی‌کند و اعلام کرده اجرای آن را متوقف کرده‌است. این مسائل پادمانی باقی‌مانده ناشی از (مسئله) وظایف ایران ذیل توافق جامع پادمانی آن است و باید حل‌وفصل شود تا آژانس بتواند تضمین کند برنامه هسته‌ای ایران منحصراً صلح‌آمیز است.» مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اشاره‌ای به سفر اخیر خود به ایران داشت و گفت: «در دیدارهای بلندپایه‌ام در ایران، گفت‌وگوهای مفصل‌مان درباره مسائل بنیانه مشترک مارس ۲۰۲۳، ازجمله مسئله ناهمخوانی در موازنه مواد هسته‌ای و موارد احتمالی برای پرداختن به موضوع ورامین ادامه یافت». او در بخش پایانی عنوان کرد: «ایران در دیدارهایم موافقت کرد با بررسی پذیرفتن انتصاب چهار بازرس خبره آژانس، به نگرانی‌های ما درباره لغو انتصاب بازرسان با تجربه‌مان در گذشته رسیدگی کند و این تصمیمی بود که از آن استقبال می‌کنم.»

گروسی در نشست خبری

بعدا نشست اعضای شورای حکام،مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در کنفرانسس خبری حضور پیدا کرد و به سوالات خبرنگاران پاسخ داد. او در پاسخ به سؤالی درباره عدم افزایش ذخایر اورانیوم غنی‌شده ۶۰درصدی ایران گفت: «ایران پیشنهاد من برای عدم گسترش ذخایر اورانیوم غنی‌شده خود با خلوص ۶۰ درصد را پذیرفت و اقدامات اولیه برای انجام این پیشنهاد را شروع کرده است. آژانس و ایران با یکدیگر به این توافق رسیده‌اند و تحول بسیار مهمی است.» گروسی در پاسخ به سؤال دیگری اذعان و تأکید کرد: «زمانی که به ایران سفر می‌کنید، می‌بینید که سیاست ایران، تولید سلاح هسته‌ای نیست و وزیر خارجه ایران به من وعده داد که تهران به دنبال ساخت سلاح هسته‌ای نیست، اما بحث‌هایی درباره ساتت سلاح هسته‌ای در پارلمان ایران وجود دارد.» مدیرکل آژانس در کنفرانس خبری مجدداً یادآور شد: «مقامات ایران در گفت‌وگو با من شرطی روی عدم گترش ذخایر اورانیوم غنی‌شده خود با خلوص ۶۰ درصد نگذاشته‌اند.»

«(شرق) از نشست فصلی شورای حکام و تلاش اروپایی‌ها برای صدور قطع‌نامه ضدایرانی گزارش می‌دهد

گروسی ناکام؟!

عبدالرحمن فتح‌الهی

مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در پاسخ به سؤال دیگری درباره نحوه ارتباط آژانس با دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور منتخب آمریکا تصریح کرد: «به‌طور غیررسمی، راه ارتباطی با رئیس‌جمهور منتخب آمریکا شکل گرفته است. امیدوارم هرچه سریع‌تر با او دیدار کنم.»

گروسی در پاسخ به پرسشی درباره ادعای مقامات تل‌آویو ازجمله بنیامین نتانیاهو درباره آسیب به تأسیسات هسته‌ای ایران در پی حمله اسرائیل به ایران تصریح کرد: «هیچ صدمه‌ای به تأسیسات هسته‌ای ایران وارد نشده است. شاید در گذشته این مسئله رخ داده باشد. به باور ما در پارچین و طالقان، تأسیسات هسته‌ای نیست و هیچ اطلاعاتی مبنی به هسته‌ای‌بودن این تأسیسات وجود ندارد.» او همچنین افزود: «بر اساس قوانین بین‌المللی، تأسیسات هسته‌ای نباید هدف حمله قرار گیرند و امیدوارم در گفت‌وگوهای ما با مقامات اسرائیلی درباره این مسئله صحبت کنیم.» مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در پاسخ به سؤال دیگری درباره بازدید خود از تأسیسات هسته‌ای ایران عنوان کرد: «گفت‌وگوی من با وزیر خارجه ایران، گفت‌وگوی سازنده و بسیار خوبی بود و مسائل بسیاری ازجمله مسائل جاری در نشست شورای حکام را بررسی کردیم.» وی این را هم گفت که «قطعه دولت ایران بر اساس خواست خود تصمیم خواهد گرفت.» گروسی در پاسخ به سؤالی درباره «شتاب» آژانس برای ارائه گزارشی پیش از لغو شش قطع‌نامه تحریمی شورای امنیت علیه ایران در چارچوب قطع‌نامه ۲۲۳۱ به بیان این موضوع پرداخت که «برخی با نگاه به گزارشات ارائه‌شده، در حال بررسی مکانیسم ماشه هستند، اما رویکرد من اقدامات پایدار است. هفته گذشته به ایران سفر کردم و دستاوردی تسکب شد. قدم به قدم باید پیش رفت و دستاوردهای پایدار گرفت تا تقابل کمتر و روابط سازنده‌تر شود.»

تلاش‌های اروپا برای صدور قطع‌نامه

در حالی که رافائل گروسی هم در نشست اعضای شورای حکام و هم در کنفرانس مطبوعاتی سعی کرد فضای مثبتی را از همکاری تهران و آژانس ایجاد کند، اما گزارشات ارسال‌ی حکایت از آن دارد که تلاش‌های گروسی برای عدم صدور قطع‌نامه کافی نبوده و اکنون سه کشور آلمان، فرانسه و انگلستان به عنوان اعضای برجام در حال رایزنی برای صدور قطع‌نامه هستند. در همین زمینه دیپلمات‌های غربی خبر دادند که دیروز چهارشنبه سه کشور اروپایی عضو توافق هسته‌ای و آمریکا، رسماً قطع‌نامه ضدایرانی جدیدی را به شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ارائه کردند. دیپلمات‌ها به خبرگزاری فرانسه گفته‌اند که این قطع‌نامه تنبیهی با هدف افزایش فشارهای دیپلماتیک بر ایران برای بازگشت به پایبندی به تعهدات هسته‌ای خود و رسیدگی به نگرانی‌های دیرینه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ارائه می‌شود. این خبرگزاری (فرانسه)، روز سه‌شنبه هم در گزارشی با ادعای اینکه رونوشتی از پیش‌نویس این قطع‌نامه را رؤیت کرده که قرار بود سه‌شنبه به شورای حکام ارائه شود، نوشت: «قدرت‌های غربی این بار خواستار «گزارشی جامع» از سوی رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی هستند.» این گزارش در پی شفاف‌ترشدن فعالیت‌های هسته‌ای ایران، ازجمله «گزارش کاملی» از همکاری تهران با آژانس درباره ذرات اورانیوم یافت‌شده در محل‌های اعلام‌شده خواهد بود.

در دیدار نخست‌وزیر قطر با رئیس‌جمهور و وزیر امور خارجه تأکید شد

گسترش روابط با کشور دوست و همسایه، «قطر»

امور خارجه قطر نیز در این دیدار با ابراز علاقه‌مندی کشورش برای گسترش روابط با ایران گفت: طبق برنامه‌ریزی انجام‌شده، امیدواریم در اوایل سال آینده امیر قطر به ایران سفر کند. محمد بن‌عبدالرحمن آل‌ثانی افزود: امیر و همچنین دولت قطر به تسریع در اجرایی‌شدن توافقات بین دو کشور تأکید دارند. در ماه‌های گذشته شاهد تغییراتی در هیئت وزیران قطر بودیم و در ترکیب جدید دولت یک منصب جدید به نام وزیر تجارت خارجی منصوب شده که یکی از اولویت‌هایش اجرایی‌کردن توافقات با جمهوری اسلامی ایران است. نخست‌وزیر و وزیر امور خارجه قطر گفت: دولت قطر به دنبال گسترش روابط و ایجاد یک بنای مستحکم در مناسبات دو کشور است و امیر قطر همواره بر این

خبر

رهبر انقلاب در دیدار جمعی از مدیران، اساتید و طلاب جامعه‌الزهر(س):
حوزه علمیه باید به‌روزو پاسخ‌گوی مسائل جدید باشد
پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری: رهبر معظم انقلاب اسلامی ظهر دیروز در دیدار جمعی از مدیران، اساتادان و طلاب جامعه‌الزهر(س)، این مجموعه اثرگذار را از پدیده‌های بی‌نظیر برآمده از انقلاب اسلامی و موجب افزایش سطح معلومات دینی و اثرگذاری زنان دانستند و با اشاره به ضرورت تحول و روزآمدی حوزه‌های علمیه همبای تحولات جامعه، گفتند: حوزه‌های علمیه باید برای مسائل مهم جامعه ازجمله مسائل اقتصادی، حکمرانی و خانواده نظر داشته باشد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این دیدار، تشکیل جامعه‌الزهر(س) را مرمون ابتکار امام بزگوار خواندند و گفتند: نفس تشکیل مجموعه‌ای با مأموریت ارتقای معرفت و آگاهی دینی جمع زیادی از زنان و دختران کشور بسیار ارزشمند است؛ چرا که تا قبل از آن، زنان در تاریخ کشور از چنین امکانی برخوردار نبودند.

ایشان با اشاره به صدمات فراوان ناشی از گسترش فرهنگ غربی‌به جامعه زنان در دوره رضاخانی ازجمله عوارض ناشی از سطح پایین معلومات دینی زنان و نبود مجموعه مختص ارتقای معرفت علمی آنان، افزودند: امروز جامعه‌الزهر(س) متکفل این مأموریت مهم است، بنابراین هرچه بتوانید دانشجویان بیشتری جذب کنید و معلومات دینی آنها را بالاتر ببرید، کاری ارزشمند است.

رهبر انقلاب، لازمه حرکت به سمت تمدن اسلامی را گسترش معارف اصیل دینی در میان عموم مردم خواندند و با توجه به این‌ضرورت گفتند: تبلیغ و تبیین معارف اسلامی و احیای دین، مأموریت مهم دیگر جامعه‌الزهر(س) است که باید برای اثرگذاری تربیتی و پیشبرد معنوی زنان که نیمی از جامعه هستند، هدف‌گذاری و برنامه‌ریزی انجام شود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای تحول را امری طبیعی و فقه‌ری در عالم خواندند و گفتند: چنانچه زمام تحول به دست افراد عاقل و متدین باشد، جامعه و بشریت اعتلا پیدا می‌کند، اما بدون آن، تحول رو به گمراهی و انحطاط می‌رود همچنان که امروز در جوامع غربی، منکرات عقلی به معروف تبدیل شده است.

ایشان حوزه‌های علمیه را نیز همچون سایر مجموعه‌ها نیازمند تحول دانستند و افزودند: حوزه علمیه برای مردم و تبلیغ و پیشبرد دین و ایجاد حاکمیت دینی است که با توجه به در حال تحول بودن جامعه، حوزه علمیه هم باید برای انجام صحیح وظایف خود روزآمد شود. رهبر انقلاب، به‌روزرسانی کتاب‌ها و شیوه‌های درسی در حوزه‌های علمیه و ورود به مسائل مورد نیاز جامعه ازجمله مسائل پولی و مالی، حکمرانی، خانواده و مسائل جدید همچون رمازرها را از جمله الزامات تحول در حوزه علمیه خواندند و افزودند: مخالفت با تحول حوزه علمیه، مخالفت با پیشرفت دین در کشور است؛ البته کسانی باید تحول را ایجاد کنند که صلاحیت آن را داشته باشند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، با اشاره به لزوم حضور زنان دارای سطح بالای معارف دینی در رسانه‌ها و اجتماعات بین‌المللی و نقش جامعه‌الزهر(س) در این خصوص، افزودند: بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، زنان قاضل پرشماری در جامعه حضور دارند که باید برای بیان مسائل مرتبط با زن و خانواده در رسانه‌ها آماده شوند و همچنین باید بتوانند در مجامع بزرگ جهانی و اسلامی با استناد به آیات و روایات و نهج‌البلاغه، مطالب عالی دینی را بیان کنند که این کار هم در پیشرفت و شناساندن کشور در دنیا و هم در ایجاد امت اسلامی تأثیرگذار خواهد بود. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، برنامه‌ریزی برای تهذیب و پیشرفت روحی و معنوی زنان در جامعه‌الزهر(س) را در کنار آموزش‌های علمی ضروری دانستند و گفتند: بانوی برخوردار از اخلاق اسلامی و تهذیب نفس می‌تواند نسل آینده را متحول و تربیت کند. در ابتدای این دیدار، خانم برقعی، مدیر جامعه‌الزهر(س) گزارشی از فعالیت‌ها و برنامه‌های این مجموعه بیان کرد.